

LATVIJAS VALSTS
RADIO UN TELEVĪZIJAS CENTRS

Drošs elektroniskais paraksts (eParaksts)

Kārlis Siliņš
2016.gada 11.marts

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020



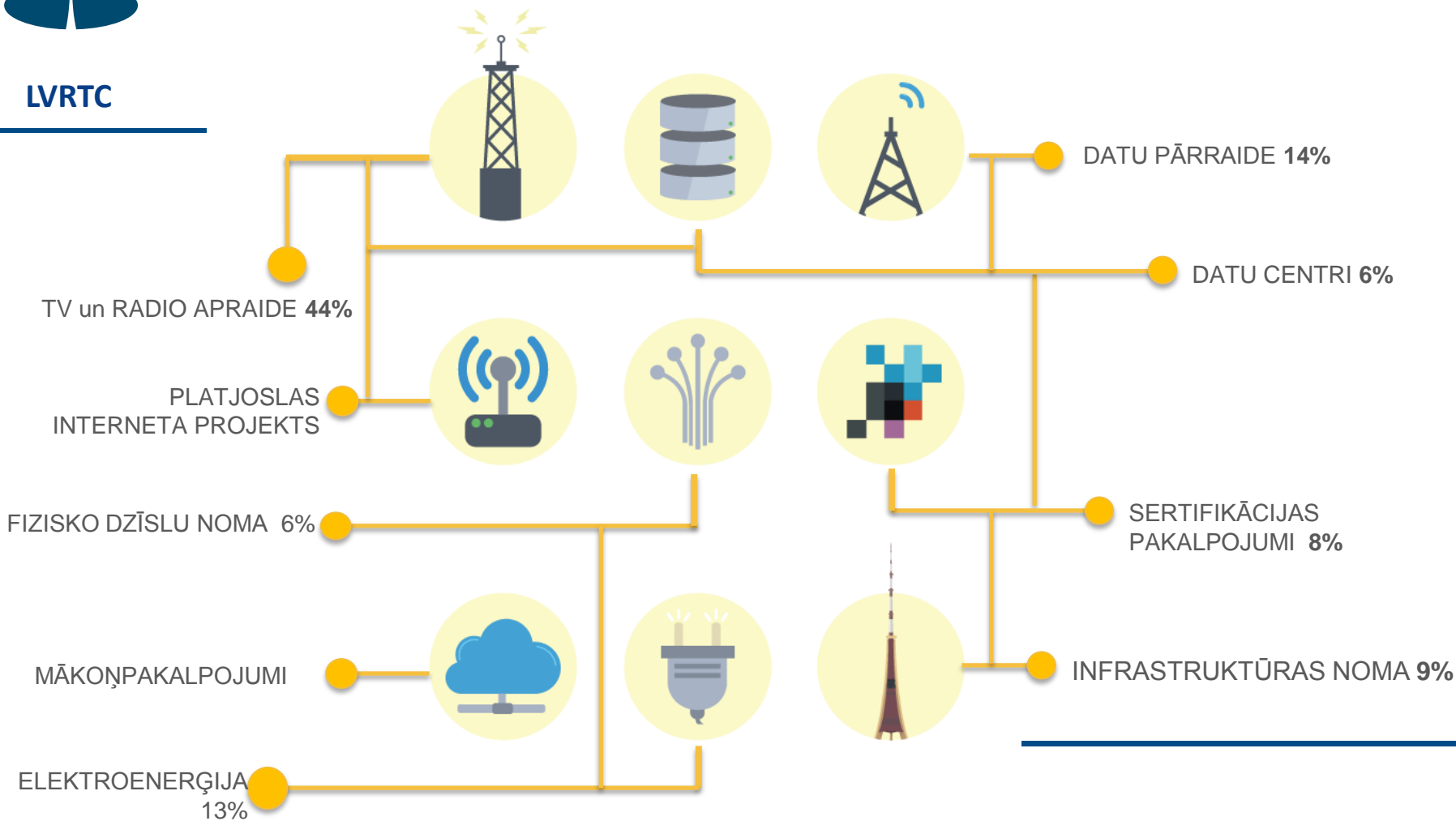
EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
strukturārfondi un
Kohēzijas fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ



LVRTC





21.gs – paradigmu maiņa

- **Paradigma** (gr. παράδειγμα – "modelis, tēls, paraugs") - noteikts uztveres un domāšanas modelis, pasaules redzējums, galvenie teorētiskie pieņēmumi (ietvars).



Virtuālā pasaule





Virtuālā pasaule



Redzam savādāk



Virtuālā pasaule



Uzvedamies savādāk



Virtuālā pasaule



**Domājam
savādāk...**

...maināmies

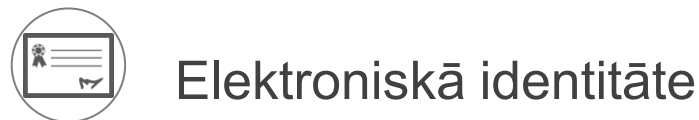


Paralēlās pasaules

Analogā pasaule

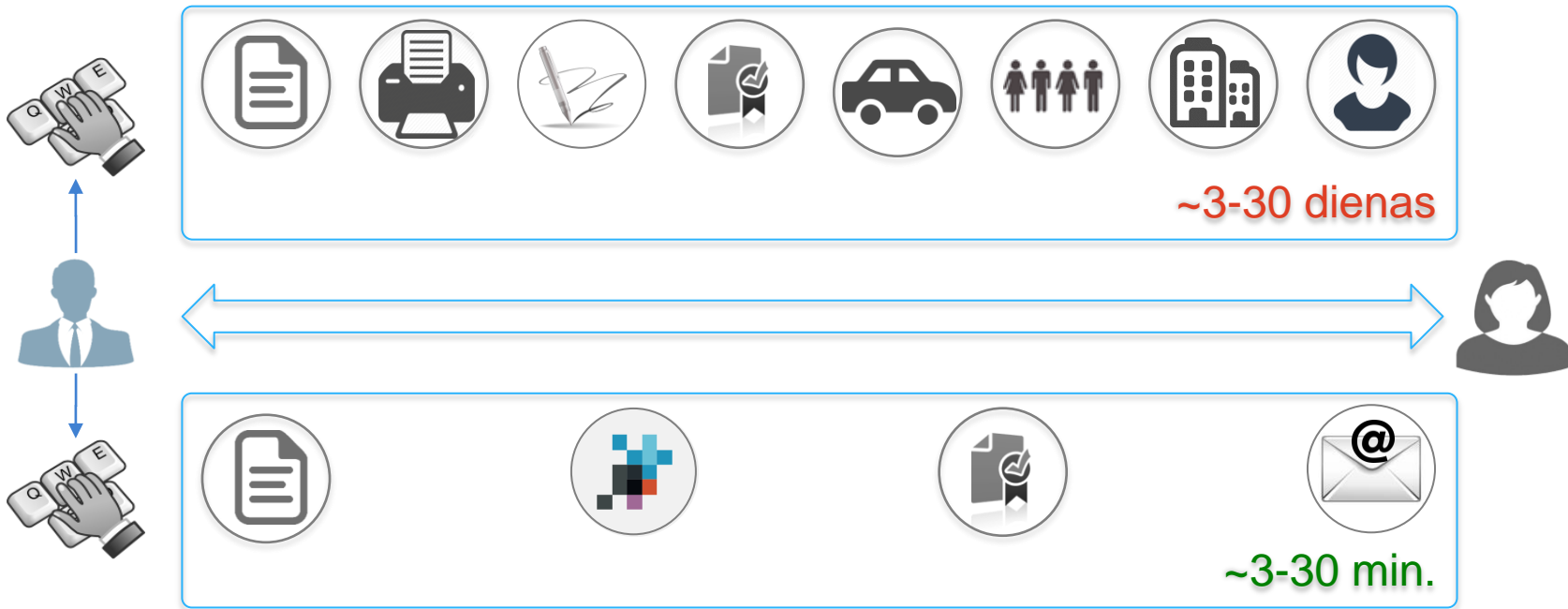


Virtuālā pasaule





Paralēlās pasaules





Piemērs: SIA un AS pamatkapitāla denominācija

SIA un AS:
169 032

Ceļā
3 stundas



507 096 h
(~58 gadi)

1 cilvēka mūžs
Papua Jaungvinejā

SIA un AS:
169 032

58 sek.



2723h
(~4 mēneši)



Kas ir paraksts?



Kas vispār ir paraksts?

Burd

~~Gārdens~~

Fiņģ

~~Stāts~~

Fork

Jym

AMG

~~is~~

~~Ch...~~

Antekali

~~Stāts~~ ⁴ ~~Stāts~~

ayls dese

~~ft~~

Meyds

uudis



Paraksts:

parasti kādas personas vārda un/vai uzvārda (dažkārt iniciāļu vai pseidonīma) attēlojums uz kāda dokumenta, lai pierādītu parakstītāja identitāti un parakstītāja nodomu/gribu.



Tad paraksts ir....

Identitātes noskaidrošana



Gribas apliecinājums





Vai virtuālajā vidē ir savādāk?

- Identitātes pārbaude
- Gribas apliecinājums
- Precīzs parakstīšanas laiks
- Dokuments nav maināms
- Visi ir oriģināli





Dokumentu, eDokumentu un eParaksta juridiskais spēks



Dokumentu juridiskā spēka regulējums


	Ģerbonis Emblēma Zīme
Veidlapas rekvizītu zona (I)	
Ģerbonis Emblēma Zīme	Dokumenta autora nosaukums Organizācijas reģistrācijas numurs Dokumenta autora pasta adrese Norāde par dokumenta autora sakaru līdzekļiem
Pirmsteksta zona (II)	
Norāde par dok. lietošanas ierobežojumu Apstiprinājuma uzraksts Dokumenta veida nosaukums Dokumenta izstrādāšanas, parakstīšanas vietas nosaukums Dokumenta datums Dokumenta numurs Teksta satura atklāsts	
Teksta zona (III)	
Teksts	
Norāde par pievienotajiem dokumentiem	
Paraksta zona (IV)	
Paraksts Zīmoga nospiedums Dokumenta izstrādātāja uzvārds un tālrunis Saskaņojuma uzraksts Noraksta (kopijas) izraksta pareizības apliecinājuma uzraksts	




DJSL

MK not. Nr.916

Speciālās normas



E-dokuments



EDL

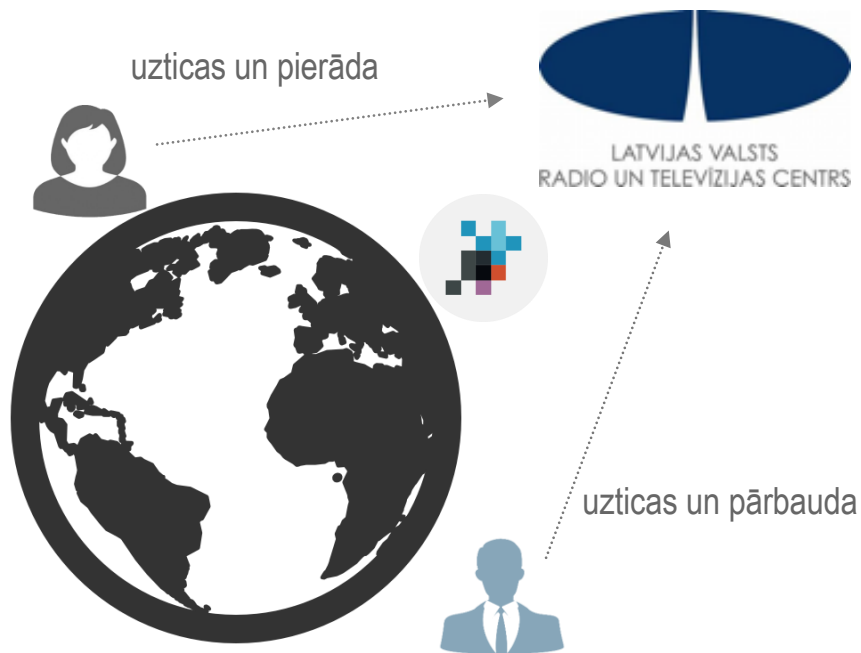
MK not. Nr.473



eParaksts – kā **e** darbojas?



Kā darbojas drošs eParaksts?



Parakstītājs attālināti pierāda:

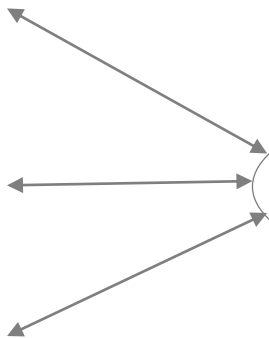
- savu identitāti
- gribu
- parakstīšanas laiku

Saņēmējs attālināti pārbauda:

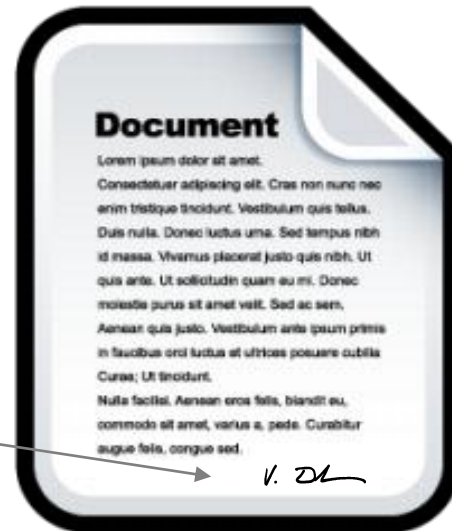
- parakstītāja identitāti
- dokumenta nemainīgumu
- precīzu parakstīšanas laiku



Kā parakstīt dokumentu?

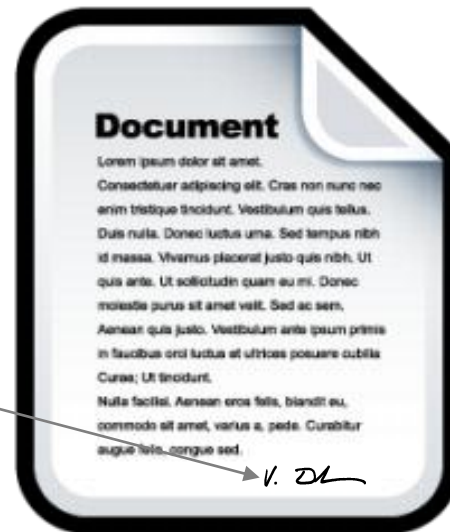
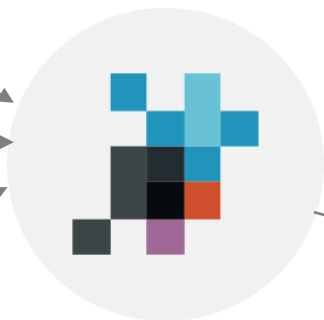


V. DL





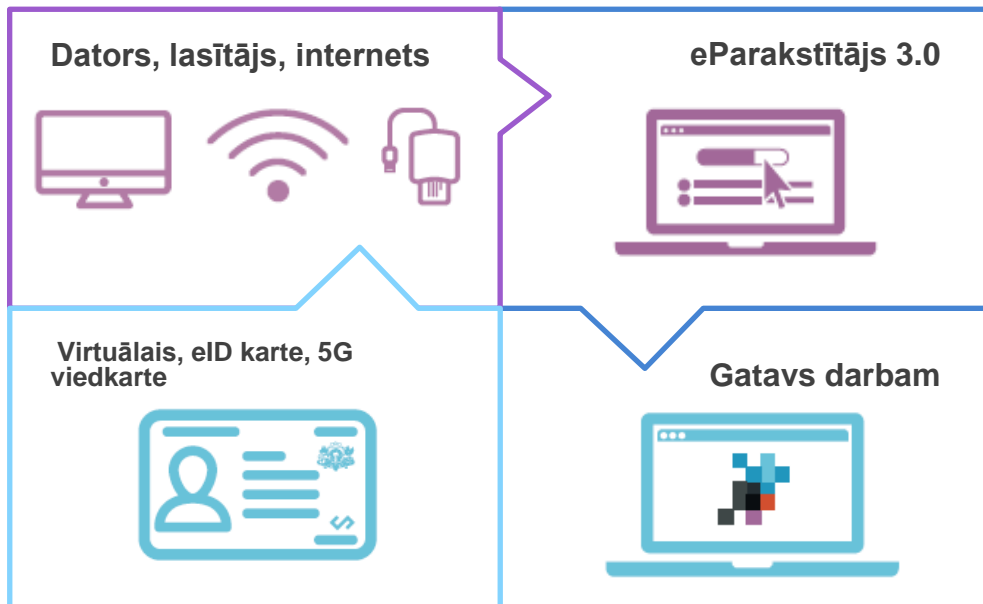
Kā eParakstīt eDokumentu?





Kā parakstīt eDokumentu?

Datora sagatavošana darbam



- eParaksta nesējs: virtuālais eParaksts, eID, 5G viedkarte
- Dators (Windows, MacOS, Linux), interneta pieslēgums. eID kartei arī viedkaršu lasītājs
- Parakstīšanās programmatūra eParakstītājs 3.0
- Izmanto elektronisko vidi ikdienas darījumos



Piemērs





eParakstīts dokuments

The screenshot shows the eParakstītājs 3.0 application window. The title bar reads "eParakstītājs 3.0 - sadarbības_memorands_ldf_lvrtc_19_06 (1).edoc". The menu bar includes "Fails", "Dokuments", "Logs", and "Palīgs". The toolbar contains icons for "Parakstītājs", "Atvērt...", "Saglabāt", "Parakstīt", and "Pārbaudīt". The address bar shows "www.eparaksts.lv".

The left sidebar contains the following sections:

- EDOC v1.02**: Fails: norands_ldf_lvrtc_19_06 (1).edoc, Izmērs: 173.03 KB
- Pielikumi**: SADARBĪBAS MEMORANDS LDF LVRT
- Paraksti**: JĀNIS BOKTA, Girts Strazdiņš (highlighted)
- Paraksta īpašības**: Parakstītājs: Girts Strazdiņš, Laika zīmogs: 2013-06-19 11.07:59 EES

The main document content is as follows:

SADARBĪBAS MEMORANDS

starp nodibinājumu „Latvijas Dabas fonds” un VAS Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs

Rīgā, 2013. gada 19.jūnijā

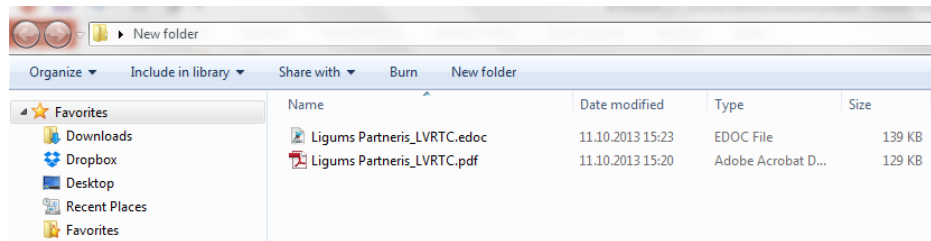
Memoranda mērķis ir veicināt uz vienotiem principiem balstītas sadarbības veidošanu starp Memorandā iesaistītajām pusēm.

Nodibinājums „Latvijas Dabas fonds” (turpmāk tekstā — LDF) ir nodibināts ar mērķi saglabāt Latvijas dabas daudzveidību. Lai to īstenotu, LDF īsteno dabas aizsardzības projektus, līdzdarbojas vides politikas veidošanā un izglīto sabiedrību par dabas daudzveidību.



eParakstīts dokuments

A



B

Fails	Sūtīt uz	Atbildi sniegt	Piezīmes
BIOR_TP_DC-2013-P-1-2.pdf Gatavs parakstīšanai Testēšanas pārskats Rēķins : DC-2013-P-1-2	Pasūtītājs:Daina PīleMaksātājs:Daina Pīle; Pasūtījuma veids: Apmācības	Elektroniskā (P/M) Atbildi saņemt : bior.skype@bior.gov.lv	Parakstīts:Daina Pīle; Pievienoja:Daina Pīle (02.01.2013);
BIOR_TP_DC-2013-P-2-1.pdf Gatavs parakstīšanai Testēšanas pārskats Rēķins : DC-2013-P-2-1	Pasūtītājs:Daina PīleMaksātājs:Daina Pīle; Pasūtījuma veids: Apmācības	Elektroniskā (P/M) Atbildi saņemt : bior.skype@bior.gov.lv	Parakstīts:Daina Pīle; Pievienoja:Daina Pīle (02.01.2013);
BIOR_TP_DC-2013-P-3-1.pdf Gatavs parakstīšanai Testēšanas pārskats Rēķins : DC-2013-P-3-1	Pasūtītājs:Daina PīleMaksātājs:Daina Pīle; Pasūtījuma veids: Apmācības	Elektroniskā (P/M) Atbildi saņemt : bior.skype@bior.gov.lv	Parakstīts:Daina Pīle; Pievienoja:Daina Pīle (02.01.2013);



**DOKUMENTU RADĪŠANA,
GLABĀŠANA, NOSŪTĪŠANA**



Dokumentu aprīte

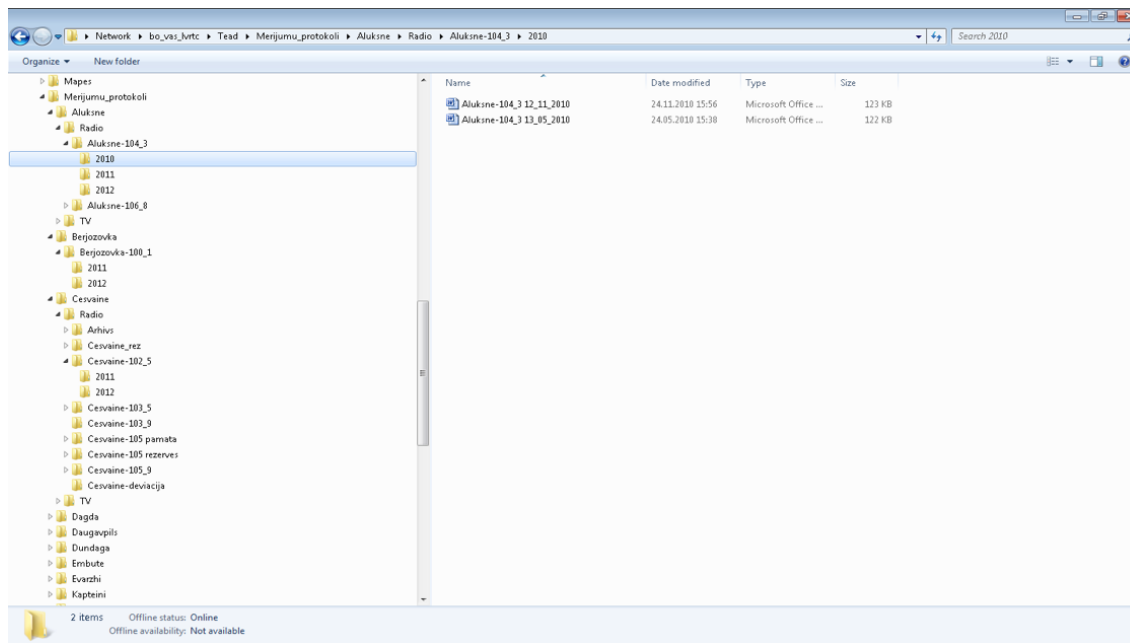
- reģistrēts
- klasificēts
- sistematizēts
- izvērtēts
- kontrolēts
- saglabāts
- pieejams





eDokumentu aprīte – elektroniski

- reģistrēts
- klasificēts
- sistematizēts
- izvērtēts
- kontrolēts
- saglabāts
- pieejams





eDokumentu aprīte – elektroniski

- reģistrēts
- klasificēts
- sistematizēts
- izvērtēts
- kontrolēts
- saglabāts
- pieejams



The screenshot shows a SharePoint File Hold Library interface. The main content area displays a table of documents:

Name	Type	Linkset	Ver	Status	Last Modified On
2010-09-23 13:34:22 83-0003	Document Blank	0	1	Checked In	9/23/2010 1:07:04 PM
BuyerZone.com Document Management Systems Lead - #5917496	Invoice	0	1	Checked In	9/22/2010 11:46:55 AM
BuyerZone.com Document Management Systems Lead - #5963022	Inbound Email	0	1	Checked In	10/4/2010 10:01:26 AM
BuyerZone.com Document Management Systems Lead - #5963022	Inbound Email	0	1	Checked In	10/4/2010 10:13:56 AM
Centra Industries Added Users 20 Invoice 1705	Invoice	0	1	Checked In	9/28/2010 3:05:34 PM
EngineeringReport	Invoice	1	1	Checked In	10/1/2010 9:01:50 AM
Fueloil Systems INVOCCE	Invoice	0	1	Checked In	9/19/2010 2:35:33 PM
Fueloil workflow notification (immediately)	Inbound Email	0	1	Checked In	10/5/2010 9:50:00 AM
Fueloil-Response-PRCSGOV1	Invoice	3	1	Checked In	8/31/2010 1:14:48 PM
Invoices100-110510132459	Invoices from Scanner	0	1	Checked In	11/5/2010 1:26:49 PM





eDokumentu glabāšana

- reģistrēts
- klasificēts
- sistematizēts
- izvērtēts
- kontrolēts
- saglabāts
- pieejams

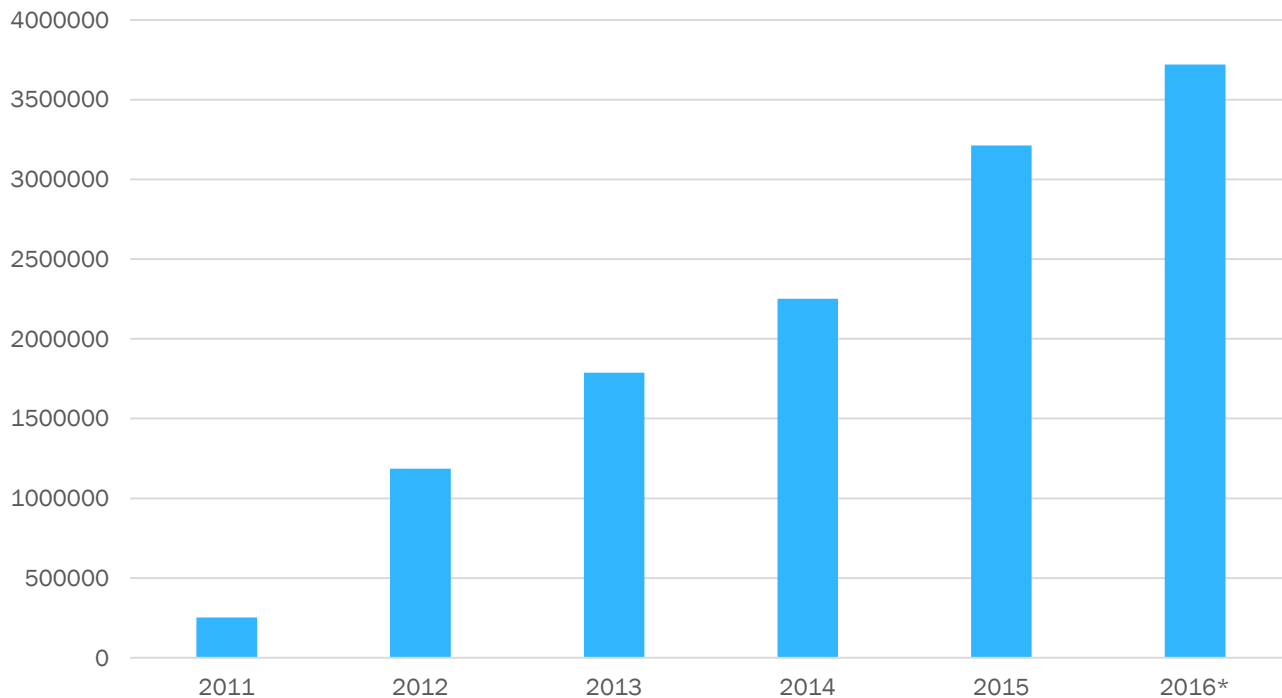




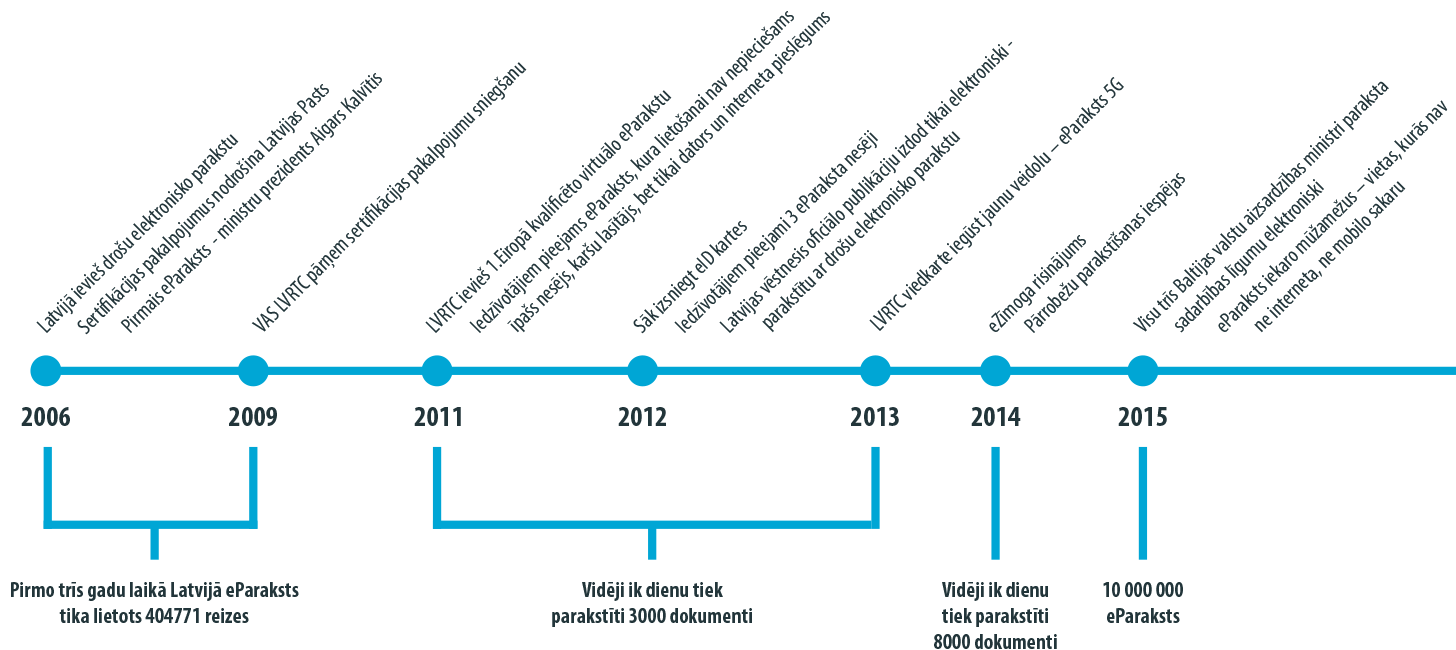
MĒS LEPOJAMIES



Laika Zīmogu lietojums pa gadiem

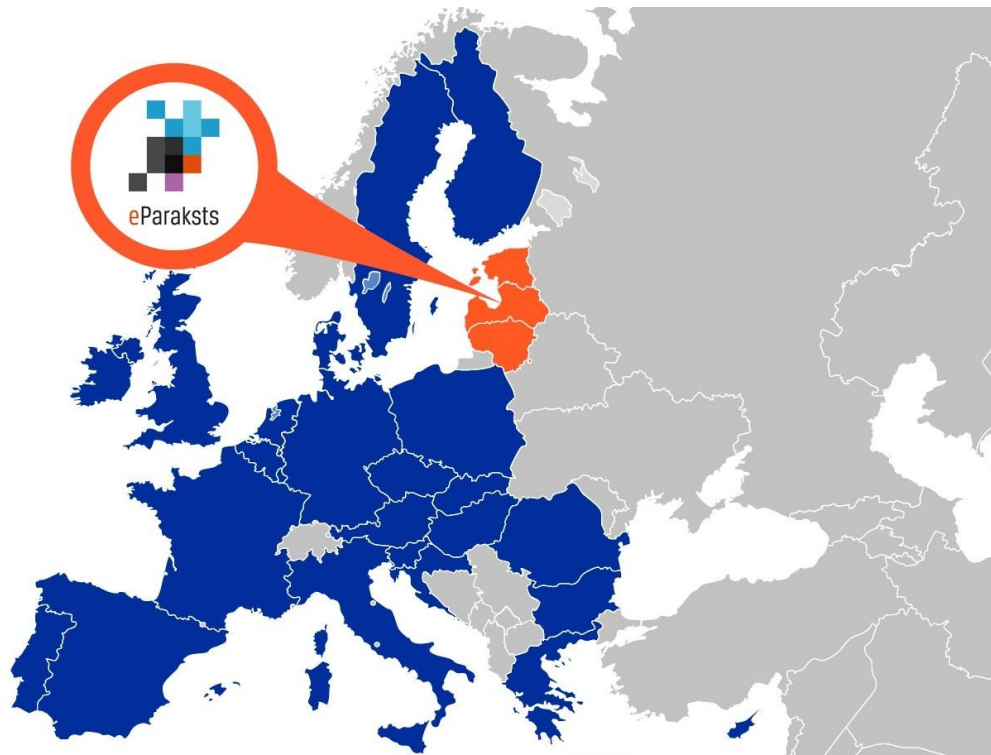


JAU 10 000 000. ePARAKSTS





Pārrobežu parakstīšana – pirmie Baltijā un Eiropā





INTERESANTI

ĒPARAKSTS ĀRPUS LATVIJAS



**VALSTS VISTUVĀK EKVATORAM,
NO KURAS VEIKTA ĒPARAKSTĪŠANA –**

JOHOR BAHRU (MALAIZIJA)

1°27'55" N 103°45'28" E

MWANZA (TANZĀNIJA)

2°31'00" S 32°53'59" E

FORTALEZA (BRAZĪLIJA)

3°43'6" S 38°32'34" W



**VISMEŽONĪGĀKĀ VIETA
UZ PASAULES, NO KURAS
VEIKTA ĒPARAKSTĪŠANAS –
PAPUA JAUNGVINEJA.**

**ZINĀTNIEKS MŪŽAMEŽOS JAUNAS
SUGAS ATKLĀŠANAS BRĪDI FIKSĒ,
PARAKSTOT FOTO AR ĒPARAKSTU**



**VISVĒSĀKĀ VIETA
UZ PASAULES NO
KURAS VAIKTA
ĒPARAKSTĪŠANA –
REYKJAVIK (ĪSLANDE)
64°8.1288' N 21°53.7246' W**



Latvijas
Radio
Pieci.lv



SVEICIENS NO PAPUA MŪŽAMEŽIEM!

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU!



@eParaksts
@PieciLV
@PieciRiti



facebook.com/eParaksts
facebook.com/PieciLV



LATVIJAS VALSTS
RADIO UN TELEVIZIJAS CENTRS



Latvijas
Radio
Pieci.lv



**VISAKTĪVĀK
ĒPARAKSTU
LIETO LAIKĀ
NO 10.00 - 17.00**



**VISAKTĪVĀKĀ
ĒPARAKSTĪŠANĀS
STUNDA IR
PLKST. 16.00**

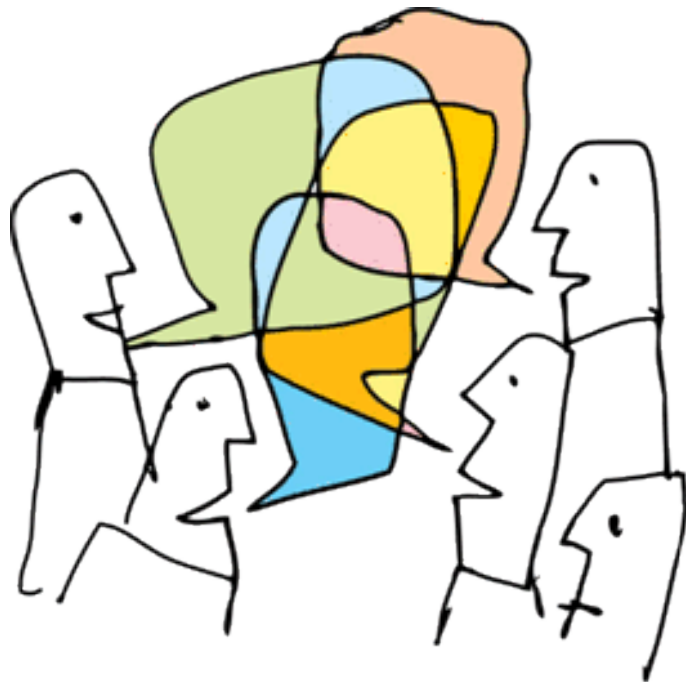


**VISMAZĀK
PARAKSTĀS
PLKST. 4:00 UN
5:00 NO RĪTA**





JAUTĀJUMI UN ATBILDES





LATVIJAS VALSTS
RADIO UN TELEVĪZIJAS CENTRS

Paldies par uzmanību!



Kārlis Siliņš
VAS Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs

+371 26634356
karlis.silins@lvrtc.lv